

ความต้องการของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่มีต่อการใช้  
สารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น  
Demand of Administrators of Sub-District Administrative Organization in Upper Northern  
Province Towards Using Accounting Information in  
the Administration of Local Development Plan

อัจฉรา ชนันชัย\* และศรยา สุขธมยา\*\*

### บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน ที่มีต่อการใช้สารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจาก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวน 141 ฉบับ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา อันได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 5-10 ปี โดยข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ส่วนใหญ่เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางคิดเป็นร้อยละ 82.98 จากข้อมูลที่เก็บได้ทั้งหมด

ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการใช้สารสนเทศทางการบัญชีในแต่ละขั้นตอน อยู่ในขั้นตอนของการจัดเตรียมแผนพัฒนาท้องถิ่นมากที่สุด โดยสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้การบริหารงานสูงสุดในขั้นตอนนี้ คือ รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงานรวม ในส่วนของระดับความต้องการใช้สารสนเทศทางการบัญชี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการใช้สารสนเทศทางการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเภทของสารสนเทศที่มีความต้องการใช้สูงสุด คือรายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงาน ระดับความต้องการสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้ในแต่ละยุทธศาสตร์และหมวดรายจ่ายโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค และหมวดรายจ่ายที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ระดับความเหมาะสมของลักษณะสารสนเทศทางการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความครบถ้วน เชื่อถือได้ในสารสนเทศทางการบัญชี โดยมีข้อเสนอแนะคือรูปแบบของสารสนเทศทางการบัญชีควรมีการนำเสนอให้มีความเข้าใจง่าย มีความครบถ้วน พร้อมสำหรับการตัดสินใจให้แก่ผู้บริหาร เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

\* นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

\*\* อาจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

## ABSTRACT

The purpose of this independent study was to investigate the demand of administrators of Sub-District Administrative Organization in upper northern provinces towards using accounting information for the administration of local development plan. Data were collected from 141 Chief Executives of sub-district administrative organization in upper northern provinces using questionnaires. The data were analyzed using descriptive statistics: frequency, percentage and mean.

Most respondents were male, aged between 31 and 40 years. They were a Bachelor's degree holder. Most of them had work in the sub-district administrative organization between 5-10 years at a medium scale administrative organization accounting for 82.98% of total collected data.

The findings indicated that the demand for accounting information at each stage was mostly at the local development plan preparation process (46.55%), followed by the local development plan formation process (31.84%), and the local development plan monitoring and evaluation process (21.61%). The study found that the type of accounting information used to manage the most was the expenditure report paid by the income from the plan (60.28%). In the local development plan formation process, the type of accounting information used to manage the most expenditure reconciliation paid by accumulated fund (42.55%). In the local development plan monitoring the evaluation process, the accounting information used to manage the most was the statement of financial position and notes (34.05%).

In terms of the level of demand for accounting information, it was found that, overall, the respondents were in need of accounting information at a high level. The type of accounting information with the highest mean of demand was cash inflow and outflow statement (3.95). The level of demand of accounting information for each strategy was at a high level. The highest mean of demand for strategy was infrastructure development (4.29). The level of demand for accounting information of the local development plan for expenditure category was at a high level. The highest category was land and buildings (4.38).

Overall, the level of appropriateness of accounting information was at a high level. The issue with the highest mean was the reliability of accounting information (4.38). The respondents suggested that the format of accounting information should be presented in an easy to understand manner, complete, and ready for the administrators to make a decision so that it can be used for effective local development planning.

## บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ภายใต้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาของตนเอง เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนา และเพื่อมุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการในอนาคต โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่อยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล, 2552)

แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความสอดคล้องตัวสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุ และแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องมีการบริหารงานโดยการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมและเพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559)

ข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชีเป็นสิ่งที่ทำให้คณะผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ได้รู้ถึงศักยภาพทางการคลังของท้องถิ่น ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาการวางแผนการจัดทำงบประมาณ การพัฒนาระบบการจัดเก็บรายได้ และการพัฒนาการบริหารรายจ่าย และการวางแผนงบประมาณรายจ่ายในส่วนต่าง ๆ ดังนั้นสารสนเทศทางการบัญชีจึงมีส่วนสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อตัดสินใจในการอนุมัติการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งนำไปสู่การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล (ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น, 2558) อีกทั้งข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชียังมีความจำเป็นสำหรับใช้ในบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งใช้สำหรับ กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เพื่อดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน ที่มีต่อการใช้สารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

## แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีของการศึกษาความต้องการของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน ที่มีต่อการใช้สารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

### 1. แนวคิดเกี่ยวกับสารสนเทศทางบัญชี

สารสนเทศทางการบัญชี เป็นส่วนหนึ่งของระบบสารสนเทศขององค์กร ที่เก็บรวบรวมประมวลผลข้อมูล ทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงินตรา และข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินตราจากระบบงานย่อยต่างๆ ขององค์กรและสื่อสารข้อมูล หรือสารสนเทศที่รวบรวมได้ไปยังผู้ใช้ทุกคนขององค์กร โดยมีหน้าที่หลัก ดังนี้ (พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม, 2553)

หน้าที่หลักของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่

1. เก็บรวบรวม บันทึก และจัดเก็บเหตุการณ์ทางธุรกิจ รายการค้า และสรุปผลในงบการเงิน
2. ประมวลผลเหตุการณ์ทางธุรกิจและรายการค้าเหล่านั้น เพื่อนำเสนอสารสนเทศที่ผู้บริหารจะนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีระบบการควบคุมที่สามารถปกป้องสินทรัพย์ขององค์กร รวมถึงข้อมูลระบบการควบคุมนี้จะต้องสามารถควบคุมความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความพร้อมของข้อมูลเมื่อถูกเรียกมาใช้ (availability)

### 2. แนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล

หนังสือสั่งการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การกำหนดแบบบัญชี ทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับสาระสำคัญของการบันทึกบัญชีดังกล่าวสรุปได้ ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย, 2558)

1. ให้จัดทำรายงานต่างๆ ตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด เสนอหัวหน้าฝ่ายบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นประจำทุกเดือน ดังนี้

- 1.1 รายงานรับ – จ่าย เงินสด
- 1.2 งบทดลอง
- 1.3 รายงานงบทะขุดเงินฝากธนาคาร
- 1.4 กระดาษทำการงบทะขุดงบประมาณรายจ่าย (จ่ายจากเงินรายรับ)
- 1.5 กระดาษทำการงบทะขุดรายจ่าย (จ่ายจากเงินสะสม)
- 1.6 กระดาษทำการงบทะขุดรายจ่าย (จ่ายจากเงินเงินสำรองเงินสะสม)
- 1.7 กระดาษทำการงบทะขุดรายจ่าย (จ่ายจากเงินกู้)
- 1.8 กระดาษทำการงบทะขุดงบประมาณคงเหลือ
- 1.9 กระดาษทำการงบทะขุดการโอนงบประมาณรายจ่าย

2. ให้จัดทำบแสดงฐานะการเงินและรายงานต่าง ๆ ประจำปี เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด เสนอหัวหน้าฝ่ายบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

- 2.1 งบแสดงฐานะการเงินและหมายเหตุประกอบ
- 2.2 รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงาน
- 2.3 รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงานรวม
- 2.4 รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินสะสม
- 2.5 รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินทุนสำรองเงินสะสม
- 2.6 รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานจ่ายจากเงินกู้
- 2.7 งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับ
- 2.8 งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับ และเงินสะสม
- 2.9 งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับ เงินสะสม และเงินทุนสำรองเงินสะสม
- 2.10 งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับ เงินสะสม เงินทุนสำรองเงินสะสม และเงินกู้

### 3. แนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่นหมายถึง แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับงบประมาณในแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559)

### 4. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วน

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นราชการส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งออกเป็นสามขนาด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ ตำบล (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล, 2552)

### 5. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553) ได้ศึกษาความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารธุรกิจในพื้นที่สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารของธุรกิจในพื้นที่สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ลำพูนมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ด้านการสั่งการระดับปานกลางด้านการควบคุมระดับมาก และด้านการตัดสินใจระดับปานกลาง ทั้งมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีจากงบการเงิน

โดยตรงมากกว่าข้อมูลทางการบัญชีแบบแยกส่วนในแต่ละเรื่องและข้อมูลทางการบัญชีในรูปแบบวิเคราะห์ทางการเงิน ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในแต่ละด้าน คือ ด้านการวางแผนต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อวางแผนการบริหารสินค้าคงคลังมากที่สุด ด้านการสั่งการต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อสั่งการให้องค์กรดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดมากที่สุด ด้านการควบคุมต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อควบคุมสินค้าคงคลังให้เหมาะสมทั้งด้านการจัดซื้อและผลผลิตสินค้า

สุวารินทร์ จอมคำ (2553) ศึกษาเรื่องความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากสมาชิกสภาตำบล คณะผู้บริหารเทศบาล ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล และหัวหน้ากองในส่วนงานต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า มีความต้องการนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในขั้นตอนการบริหารงบประมาณมากกว่าขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณ โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้น ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณแต่ละแผนงาน แต่ละหมวดรายจ่ายและแต่ละขั้นตอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ตำแหน่งที่ให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณสูงสุด คือ ตำแหน่งนายกเทศมนตรี ส่วนความเหมาะสมของข้อมูลทางบัญชีที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

พชญา ภูมิคอนสาร (2554) ศึกษาเรื่องสารสนเทศเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนคอม อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสนทนากลุ่มและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่า สารสนเทศด้านสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของท้องถิ่น เป็นสารสนเทศที่ขาดความสมบูรณ์ตรงตามสภาพข้อเท็จจริง ดังนั้น ต้องมีการสำรวจและปรับปรุงระบบสารสนเทศด้านสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของท้องถิ่นให้สมบูรณ์ตรงสภาพข้อเท็จจริง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สารสนเทศเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของผู้บริหาร คือ สารสนเทศที่มีคุณภาพ ตรวจสอบความถูกต้องได้ น่าเชื่อถือ เป็นสารสนเทศที่มีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ เรียกใช้ง่าย และสามารถปรับใช้ได้กับหลายสถานการณ์และผู้ใช้หลายคน ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบมากมาย ทั้งงานด้านบริหาร และงานด้านการพัฒนาท้องถิ่น ผู้บริหารจะต้องมีการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อน ซึ่งสารสนเทศจะเข้ามามีส่วนช่วยในแต่ละขั้นตอนของการตัดสินใจของผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

## วิธีการดำเนินการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ประชากรที่ศึกษาคือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยาแพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน จำนวน 454 ราย ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 213 รายใช้วิธีการเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยสามารถรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวน 141 ราย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการใช้สารสนเทศทางการบัญชี และลักษณะของสารสนเทศทางการบัญชีที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับลักษณะของสารสนเทศทางการบัญชีที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

### ผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องความต้องการของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่มีต่อการใช้สารสนเทศทางบัญชีในการบริหารงานตามแผนพัฒนา พบว่า

1. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้ในขั้นตอนการจัดเตรียมแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่าขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการใช้สารสนเทศทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก พิจารณาแล้วพบว่าสารสนเทศทางการบัญชีที่ต้องการมากที่สุด คือรายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงาน รองลงมาคือ งบแสดงฐานะการเงินและหมายเหตุประกอบ และรายงานรับ - จ่าย เงินสด ตามลำดับ

3. ความต้องการสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอยู่ในระดับมาก และพบว่ามีความต้องการสารสนเทศทางการบัญชีในหมวดรายจ่าย ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างมาก เป็นการแสดงให้เห็นว่าในหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ยังคงมีความต้องการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ซึ่งรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ด้านนี้ คือ หมวดรายจ่ายค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ยกตัวอย่าง เช่น การก่อสร้างถนน ระบบประปา ระบบไฟฟ้า

4. ผู้บริหารที่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดใหญ่ ต่างก็มีความต้องการสารสนเทศทางการบัญชีประเภท รายงาน รับ-จ่าย เงินสด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นรายงานทางการเงินที่ต้องจัดทำทุกเดือน ส่วนผู้บริหารที่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กมีความต้องการสารสนเทศทางการบัญชีประเภท งบแสดงฐานะการเงินและหมายเหตุประกอบ ซึ่งเป็นรายงานทางการเงินที่ต้องจัดทำเฉพาะตอนสิ้นปีงบประมาณ

5. ระดับความเหมาะสมของลักษณะสารสนเทศทางการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีประเด็น ความครบถ้วน เชื่อถือได้ ในสารสนเทศทางการบัญชี เป็นอันดับแรก นั่นคือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการสารสนเทศทางการบัญชีที่มีความสำคัญในด้านของความครบถ้วน เชื่อถือได้ ของรายงานที่แสดงข้อมูลออกมา

สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ความต้องการใช้สารสนเทศทางบัญชีในแต่ละขั้นตอน อยู่ในขั้นตอนของการจัดเตรียมแผนพัฒนาท้องถิ่นมากที่สุด รองลงมาเป็นการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สุวารินทร์ จอมคำ (2553) ที่พบว่า มีความต้องการนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในขั้นตอนการบริหารงบประมาณมากกว่าขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณ โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมากในการศึกษาเรื่อง ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ อาจเนื่องจากลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีความแตกต่างกันทั้งในด้านองค์กร จังหวัดที่ตั้ง สภาพแวดล้อม สภาพทางภูมิศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ซึ่งทำให้มีผลต่อความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ



ทางการบัญชี ในการตัดสินใจแตกต่างกัน เพื่อให้การใช้สารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ควรมีการเสนอข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีในขั้นตอนการจัดเตรียมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการใช้สารสนเทศทางการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเภทของสารสนเทศ ได้แก่ รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงาน รองลงมาคืองบแสดงฐานะการเงินและหมายเหตุประกอบ และ รายงานรับ - จ่าย เงินสด และมีความต้องการใช้สารสนเทศทางการบัญชีในการดำเนินการวางแผนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นคือ ขั้นตอนการจัดเตรียมแผนพัฒนาท้องถิ่น สอดคล้องกับการศึกษาของ วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553) ซึ่งได้ทำการศึกษาความต้องการในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจ ในเขตส่วนอุตสาหกรรม เครื่องสหพัฒนลำพูน พบว่าผู้บริหารของธุรกิจในเขตส่วนอุตสาหกรรม เครื่องสหพัฒนลำพูน ต้องการใช้อ้างอิงข้อมูลทางการบัญชีในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการใช้อ้างอิงข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ทั้งมีความต้องการใช้อ้างอิงข้อมูลทางการเงินโดยตรงมากกว่าข้อมูลทางการบัญชีแยกส่วนในแต่ละเรื่อง

3. ระดับความเหมาะสมของลักษณะสารสนเทศทางการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความครบถ้วน เชื่อถือได้ในสารสนเทศทางการบัญชี และสารสนเทศทางการบัญชีแสดงข้อความที่ถูกต้อง สอดคล้องกับการศึกษาของ พชญา ภูมิคอนสาร (2554) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สารสนเทศเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของผู้บริหารคือ สารสนเทศที่มีคุณภาพ ตรวจสอบความถูกต้องได้ น่าเชื่อถือ เป็นสารสนเทศที่มีความทันสมัยแต่เหตุการณ์ เรียกใช้ง่ายและสามารถปรับใช้ได้กับหลายสถานการณ์และผู้ใช้หลายคน ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบมากมาย ทั้งงานด้านบริหาร และงานด้านการพัฒนาท้องถิ่น ผู้บริหารจะต้องมีการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อน ซึ่งสารสนเทศจะเข้ามามีส่วนช่วยในแต่ละขั้นตอนของการตัดสินใจของผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อให้การใช้สารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรมีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีตั้งแต่ขั้นตอนในการจัดเตรียมแผนพัฒนาท้องถิ่นในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้ในขั้นตอนการจัดเตรียมแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่าขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

2. ในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีในการบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล รูปแบบของสารสนเทศทางการบัญชีนอกจากจะจัดทำตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดแล้ว ควรจะมีการนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็ว



3. องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องดำเนินการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังอยู่ในพื้นที่ห่างไกล จากชุมชนเมือง ระบบขนส่งและระบบสาธารณูปโภคยังไม่ถึง โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีในด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาและแต่ละหมวดรายจ่าย

### บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครอง. (2552). *พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2537* แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- กระทรวงมหาดไทย. (2558). *สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น. ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น. คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเยี่ยม. (2553). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภูมิคอนสาร. (2554). *สารสนเทศเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในนครอภัยภูผามาน จังหวัดขอนแก่น*. (รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2) พ.ศ.2559. (2559, 28 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 133 ตอนพิเศษ 218 ง.
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558. (2558, 25 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 132 ตอนพิเศษ 230 ง.
- วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ. (2553). *ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจในพื้นที่ส่วนอุตสาหกรรมเครือข่ายพัฒนา ลำพูน*. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สุวารินทร์ จอมคำ. (2553). *ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).